

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.11.2025
COM(2025) 845 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

**EU:s färdplan för omvandling av försvarsindustrin:
frigörande av disruptiv innovation för försvarsberedskap**

1. INLEDNING – NÖDVÄNDIGHETEN AV SNABBHET, FLEXIBILITET OCH RISKTAGANDE FÖR FÖRSVARET

Innovation är en viktig del av EU:s försvarsberedskap ⁽¹⁾. Disruptiv teknik och dess snabba utveckling, testning och integrering i försvarsförmågan är förutsättningar för modern krigföring. För att skapa trovärdig avskräckning och vara beredd på det otänkbara bör EU påskynda omvandlingen av sin försvarsindustri och utnyttja potentialen för innovation fullt ut.

Kriget i Ukraina visar hur snabbt försvarstekniken utvecklas och kan förändra dynamiken på slagfältet ⁽²⁾. Små och medelstora företag, små midcap-bolag och expanderande företag, ofta med en bakgrund inom civil deep tech, spelar en central roll för Ukrainas försvar genom att snabbt kunna förse de väpnade styrkorna med kritiska förmågor. Innovations- och anpassningscyklerna blir allt kortare. **Högteknologiska och komplexa system kombineras med billiga och masstillverkade produkter.** Disruptiv teknik såsom AI, kvantteknik, cyberteknik och rymdbaserade system medför snabba taktiska förändringar på slagfältet.

Mer än **230 uppstartsföretag inom försvarsteknik** har grundats i Europa sedan den ryska invasionen av Ukraina i februari 2022, och de privata investeringarna i uppstartsföretag inom försvarssektorn nådde en rekordnivå 2024 ⁽³⁾. Dessa aktörer inom ”det nya försvaret”, varav vissa har en bakgrund på den civila marknaden och marknaden för produkter med dubbla användningsområden, håller på att omvandla försvarssektorn ⁽⁴⁾. De breddar den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen, påskyndar utvecklingen och införandet av disruptiva innovationer och introducerar en ny verksamhetsmodell baserad på snabb iteration, flexibilitet, spjutspetsinnovation, mjukvarucentrerad arkitektur och större risktagande. Deras snabba tillväxt möjliggörs av privat finansiering ⁽⁵⁾. Dessa företag tillför en ny strategi på försvarsområdet. **Ett sammanförande av styrkorna hos aktörer inom det nya försvaret och etablerade aktörer inom försvarsindustrin** kan driva på omvandlingen av försvarsindustrin, främja mer flexibla och anpassningsbara metoder och utmana befintliga tillvägagångssätt för att åstadkomma snabbare och effektivare utveckling och införande av förmågor.

Europa har en framträdande position inom komplexa försvarssystem och spets teknik. Ukrainas erfarenheter från slagfältet visar dock att detta inte längre räcker mot bakgrund av den snabbt föränderliga hotbilden, där militär överlägsenhet inte bara är beroende av avancerad teknik utan även av förmågan till snabbhet i anpassning, iteration, införande och masstillverkning av kostnadseffektiva lösningar. **EU behöver en grundläggande förändring av fredstida**

¹ [Färdplan för försvarsberedskap 2030 - Europeiska kommissionen](#), 16 oktober 2025.

² Enligt en rapport från *Center for Strategic & International Studies* har till exempel drönare utrustade med AI-baserad autonom navigering i Ukraina förändrat effektiviteten på slagfältet genom att öka träffsannolikheten från bara 10–20 % till 70–80 %. Detta framsteg i träffsäkerheten förbättrar inte bara den militära effektiviteten utan leder också till betydande kostnadsminskningar.

³ Dealroom.

⁴ Med ”det nya försvaret” (*New Defence*) avses ett nytt paradigm inom försvarsinnovation som drivs av tekniska trender såsom utnyttjande av civil teknik med dubbla användningsområden, mjukvarustyrd krigföring, flexibla innovationscykler och nya affärsmodeller, vilket leder till ökad effektivitet, minskade kostnader och snabbare leverans av försvarslösningar, med större tonvikt på risktagande.

⁵ De privata investeringarna i europeiska teknikintensiva uppstartsföretag och expanderande företag inom försvar och säkerhet nådde en rekordnivå på över 5 miljarder euro 2024, vilket innebär mer än en femdubbling jämfört med 2019. År 2024 erhöll dessa företag 10 % av all riskkapitalfinansiering i Europa – Natos innovationsfonds och Dealrooms rapport *Defence, Security and Resilience in Europe* (februari 2025).

tänkesätt och processer på alla nivåer: hos medlemsstaterna, inom industrin och hos EU:s institutioner. Flexibilitet, snabbhet, samarbete och risktagande bör bli det nya normala i utvecklingen av försvarsförmågan i Europa.

Detta kräver ett systematiskt utnyttjande av det bredare europeiska ekosystemet för civil forskning och teknikintensiv innovation, så att lösningar med dubbla användningsområden från den civila sidan snabbt kan anskaffas, testas och integreras i utvecklingen av försvarsförmågan. EU:s medlemsstater ansvarar för att definiera och sända efterfrågesignaler till industrin. För att uppnå en verklig omvandling av Europas industriella bas krävs inte bara åtgärder på utbudssidan, utan i lika hög grad en radikal förändring av efterfrågan som styr industrin mot innovation och beredskap att svara på dessa efterfrågesignaler. Medlemsstaterna bör vara rustade för att genomföra försvarsupphandlingar på ett snabbare sätt, som bidrar till ökad öppenhet för nya aktörer och till snabbare integrering av disruptiv teknik i förmågorna inom alla domäner för att bemöta den snabbt föränderliga hotbilden.

I denna färdplan presenteras tydliga steg för att påskynda omvandlingen av EU:s försvarsindustri och stödja aktörer inom det nya försvaret. Den är inriktad på tre huvudmål: i) **bättre koppla samman försvaret med deep tech** för att påskynda utvecklingen av disruptiva lösningar och framväxten av aktörer inom det nya försvaret, attrahera kompetens och talanger samt snabba på spinin-fördelar, ii) **påskynda integreringen av avancerad teknik i EU-medlemsstaternas militära förmågor**, så att EU uppnår försvarsberedskap och effektiv avskräckning, iii) **förbättra Europas produktionskapacitet på försvarsområdet genom disruptiva lösningar för avancerad industritillverkning** för att leverera förmågor snabbt, i stor skala och på ett kostnadseffektivt sätt. Den kompletterar *Färdplan för försvarsberedskap 2030 – för att bevara freden* av den 16 oktober 2025 ⁽⁶⁾.

Den första delen av EU:s färdplan för omvandling av försvarsindustrin innehåller en **analys av de lärdomar som kan dras från Ukraina** för en ny, mer flexibel strategi för försvaret i EU som bland annat omfattar stöd för framväxten av aktörer inom det nya försvaret och för att dessa ska kunna växa. Här framhålls också hur **ny disruptiv teknik på ett genomgripande sätt förändrar modern krigföring** genom integrering av teknik såsom AI, autonoma system och kvantteknik i förmågor som förändrar sättet att genomföra militära operationer. Denna omvandling möjliggör mer anpassningsbara, datadrivna och resilienta försvarssystem som omdefinierar modern krigföring och avskräckning.

Den andra delen fokuserar på **de viktigaste utmaningar som måste hanteras och de motsvarande åtgärder som föreslås**. Här identifieras fyra huvudområden för åtgärder: stödja företag inom det nya försvaret under hela investeringsprocessen, påskynda marknadsintroduktionen för försvarsteknik, förbättra tillgången till avtal och bredda omfattningen av innovativa försvarslösningar, samt främja den kompetens och de talanger som behövs för att upprätthålla Europas tekniska försprång på försvarsområdet. Ett snabbt genomförande av de åtgärder som beskrivs i denna färdplan kommer att skapa förutsättningar

⁶ I *Färdplan för försvarsberedskap 2030 – för att bevara freden* anges tydliga mål och delmål för att uppnå försvarsberedskap senast 2030, i enlighet med vitboken om europeisk försvarsberedskap: [Färdplan för försvarsberedskap 2030 - Europeiska kommissionen](#).

för en snabb framväxt av ett nytt **försvarsindustriellt ekosystem** i Europa som är anpassat för Europas försvarsberedskap.

2. ANPASSNING TILL MODERN KRIGFÖRING: LÄRDOMAR FRÅN UKRAINA OCH EUROPAS NYA FÖRSVARSPARADIGM

2.1. Lärdomar från Ukraina: flexibilitet, innovation och snabb anpassning på slagfältet

Rysslands fullskaliga anfallskrig mot Ukraina har understrukt vikten av flexibilitet, reaktionsförmåga och teknisk anpassning i modern krigföring, liksom behovet av ökad produktion och tillgänglighet i tillräcklig omfattning. EU och medlemsstaterna bör ta till sig dessa erfarenheter för sin egen försvarsberedskap.

Utnyttja innovation med dubbla användningsområden

Innovation med dubbla användningsområden och snabb integrering av civil teknik i militära förmågor har varit en viktig framgångsfaktor för Ukrainas försvar. I detta sammanhang är det av strategisk betydelse att skapa starkare synergier mellan traditionella aktörer inom försvarsindustrin och den civila tekniksektorn i hela forsknings- och innovationsekosystemet.

Inför en numerärt överlägsen motståndare, som hade ett övertag i artillerieldkraft på slagfältet, utnyttjade Ukraina framgångsrikt sitt innovationsekosystem för att snabbt och kostnadseffektivt skala upp **drönar-och antidrönarsystem**, särskilt drönare med pilotvy (FPV-drönare), och använda dem för försvarsändamål. Dessa billiga men mycket effektiva kortdistansdrönare gjorde det möjligt för Ukraina att åsamka de ryska styrkorna allvarliga skador och upprätthålla försvarslinjerna, och därigenom kompensera för den ihållande bristen på traditionella försvarsresurser såsom artilleri. Samtidigt har **cyberförmågor** varit avgörande för att störa motståndarens ledningssystem och skydda Ukrainas egna kommunikations- och underrättelsenätverk.

Prioritera skalbara och anpassningsbara system

Mjukvarudefinierade vapensystem har varit kännetecknande för Ukrainas svarsåtgärder. I allt från datafusion i realtid och digitala målverktyg till adaptiva system för elektronisk krigföring har anpassningsbara mjukvarulösningar blivit drivkraften bakom effektivitet på slagfältet.

Modularitet och öppen arkitektur är nyckeln för att snabbt kunna omkonfigurera, uppgradera eller integrera försvarssystem med hjälp av kommersiellt tillgänglig driftskompatibel teknik. Ukraina har ställts inför utmaningen att anpassa mottagna vapensystem med begränsad interoperabilitet till plattformarna i sin egen arsenal. Denna erfarenhet visar på vikten av inbyggd interoperabilitet och modularitet och av att utnyttja mer flexibla, skalbara, snabbare och framtidssäkrade metoder som säkerställer att vapensystemen snabbt kan anpassas till förändrade behov. Den visar också på vikten av att behålla kontrollen över vapensystemens utformning för att möjliggöra snabb anpassning och användning utan utländska begränsningar.

Främja ett flexibelt ekosystem som snabbt kan leverera operativa lösningar

Ukrainas försvarsindustriella ekosystem, som består av både etablerade industriaktörer och en växande skara av uppstartsföretag och små och medelstora företag, kan integrera operativ återkoppling i realtid för att snabbt utveckla skräddarsydda lösningar och leverera dem i en enastående snabb takt. Företag inom det nya försvaret har uppvisat en exceptionell förmåga att leverera drönare, säkra kommunikationssystem och andra mjukvarulösningar på bara några veckor. De kan snabbt mobilisera **team, mjukvara och hårdvara för att upprätthålla och återta det militära övertaget** på slagfältet.

Organisatorisk och teknisk flexibilitet är en direkt följd av upphandlingsmodellerna, som är baserade på bottom-up-metoder, decentraliserat beslutsfattande, snabb testning under verkliga förhållanden på slagfältet, integrering av återkoppling från slutanvändare i industriella processer och strukturerat lokalt samarbete mellan innovatörer, slutanvändare och investerare.

Plattformen BRAVE1 ⁽⁷⁾ har spelat en central roll i denna process. Detta är anledningen till att kommissionen har inrättat ett partnerskap med Ukraina genom **BraveTech EU** ⁽⁸⁾ för att stödja Ukraina med banbrytande lösningar och samtidigt påskynda överföringen av kunskaper och innovationer baserade på erfarenheter från slagfältet till Europa. Detta initiativ kommer att påskynda utvecklingen, testningen och införandet av avancerade försvarslösningar och främja ett direkt samarbete mellan ukrainska företag och företag i EU.

Ukraina visar att innovation också är beroende av tillförlitlig tillgång till material – både råmaterial och bearbetade material, inklusive avancerade material – och komponenter. Skälbarheten är beroende av snabb tillgång till kritiska komponenter ⁽⁹⁾. Även om Ukraina hittills delvis har lyckats åtgärda förmågebrister genom att utveckla inhemska lösningar ⁽¹⁰⁾ har landet fortfarande strukturella utmaningar, såsom svårigheter att massproducera, delvis på grund av begränsad tillgång till viktiga komponenter.

Påskynda kunskapsöverföringen från Ukraina

För att ytterligare dra nytta av lärdomarna från Ukrainas krigserfarenheter och nya hantering av försvaret kommer kommissionen och den höga representanten att **stärka rollen för EU-kontoret för försvarsinnovation i Kiev** så att det blir ett EU-kontor för försvarsindustrin som bevakar den militära tekniska utvecklingen och försvarsinnovation vid fronten, i nära samarbete med de ukrainska myndigheterna. Det kommer att stödja genomförandet av program för industriell expansion, fungera som en kontaktpunkt för ukrainska myndigheter och EU-aktörer i frågor om finansierings- och samarbetsmöjligheter på EU-nivå på försvarsområdet, gemensamma upphandlings- och produktionsinitiativ, och ge EU-aktörer inblick i den senaste

⁷ BRAVE1 är Ukrainas plattform för försvarsteknik, som inrättades för att påskynda innovation och stödja utvecklingen av avancerade militära lösningar. Den lanserades 2023 av Ukrainas regering och sammanför statliga institutioner, industrin och innovatörer genom att tillhandahålla organisatoriskt, informationsmässigt och finansiellt stöd till försvarsteknikprojekt i syfte att omsätta erfarenheter från slagfältet i nyskapande försvarsteknik. [Brave1 - Ukrainian Defense Innovations](#).

⁸ BraveTech EU syftar till att öka resiliensen, stärka säkerheten och driva på strategiska investeringar i Europas försvarsindustriella bas. BraveTech EU samlar Europeiska försvarsfonden, EU:s system för försvarsinnovation och BRAVE1, Ukrainas plattform för försvarsteknik, under ett tak för gemensam utveckling, testning och användning av nyskapande försvarslösningar. [BraveTech EU - Försvarsindustri och rymden - Europeiska kommissionen](#).

⁹ Förordningen om kritiska råmaterial är ett viktigt steg i denna riktning som syftar till att säkerställa en trygg och hållbar tillgång till kritiska råmaterial och minska beroendet av leverantörer från tredjeländer. [Förordning om kritiska råmaterial - Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag](#).

¹⁰ Några viktiga exempel är den ballistiska roboten Sapsan och kryssningsroboten FP-5 Flamingo.

tekniska utvecklingen på slagfältet. EU-kontoret för försvarsinnovation kommer även att bevaka prioriterade teknikområden för gemensam utveckling, såsom drönare, elektronisk krigsföring, cyberteknik och teknik för stridsjukvård samt samarbeta med internationella partner.

Efter den preliminära överenskommelsen mellan Europaparlamentet och rådet om förordningen om att ge incitament till försvarsrelaterade investeringar i EU:s budget kommer kommissionen att inleda processen för att associera Ukraina till Europeiska försvarsfonden. Kommissionen kommer även att i nära samarbete med Europeiska försvarsbyrån (EDA) snabbt genomföra **BraveTech EU** för att påskynda utvecklingen och införandet av teknik som är anpassad till Ukrainas försvarsbehov och främja ett nära samarbete mellan EU:s och Ukrainas ekosystem för försvarsinnovation.

2.2. En gryende europeisk försvarsrevolution

Den kraftiga ökningen av försvarsinvesteringar i Europa skapar förutsättningar för en snabb utveckling och ett snabbt införande av disruptiv teknik och framväxten av aktörer inom det nya försvaret i den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen. Dessa två trender driver på en revolution inom den europeiska försvarsindustrin.

Tekniska innovationer innebär en omvandling av försvarsförmågan och sättet att bedriva modern krigföring

Många av de tekniker som omformar försvaret är i grunden teknik med dubbla användningsområden. Ett utnyttjande av EU:s civila innovationsekosystem kommer att vara avgörande för att integrera dessa tekniker i den takt och omfattning som krävs för EU:s försvarsberedskap. Dessa tekniker har var och en för sig potential att skapa konkreta lösningar på operativa problem på slagfältet. Samtidigt är det av yttersta vikt att potentialen hos dessa tekniker integreras i mer traditionella försvarsförmågor och undersystem på försvarsområdet.

AI är en strategisk drivkraft för militär innovation. Framtidens slagfält kommer att präglas lika mycket av algoritmer och data som av kinetiska förmågor. AI-tillämpningar förändrar den militära strategin, snabbar upp beslutsfattandet och möjliggör precisionsinsatser. De möjliggör automatisering, stärker ledningsfunktioner och förbättrar situationsmedvetenheten genom snabb datafusion och dataanalys på ett människocentrerat sätt. De minskar människors exponering för högriskmiljöer, **bidrar till färre offer genom att minska mänskligt deltagande i stridssituationer** och stöder operativt beslutsfattande i realtid. Oavsett om det gäller drönare (luftburna, undervattens- eller markburna), antidrönarsystem, luftförsvar, precisionsanfall, ledningsfunktioner, logistik eller virtuell verklighet (VR) för stridsträning är AI-integrerade lösningar centrala för försvarsmässig överlägsenhet.

Kvantteknik är en viktig framväxande teknik för försvarsförmågan. Kvantsensorer ger en oöverträffad precision vid navigering och måldetektering och fungerar även i miljöer där globala system för satellitnavigering (GNSS) inte är tillgängliga. **Kvantkommunikation**, särskilt kvantnyckeldistribution, möjliggör ultrasäker dataöverföring som skyddar militär information och underrättelseinformation från avlyssning eller framtida kvantbaserade cyberhot. **Kvantdatorteknik** kommer att revolutionera den operativa planeringen genom att möjliggöra snabb bearbetning av komplexa scenarier, optimering av logistikkedjor och stödja

avancerade simuleringar för att upptäcka material eller förändringar på slagfältet. Cirka **32 % av världens företag som är specialiserade på kvantteknik finns i EU** ⁽¹¹⁾, vilket innebär att Europa har en robust teknisk och industriell bas som stöds av ett dynamiskt ekosystem av forskningsorganisationer, innovativa uppstartsföretag och etablerade branschaktörer ⁽¹²⁾.

Rymdbaserad teknik utgör i allt högre grad grunden för multidomänoperationer genom att **tillhandahålla grundläggande data för beslutsöverlägsenhet** och operativ samordning ⁽¹³⁾. Rymdbaserad teknik tillhandahåller lösningar för geo-spatial underrättelseinformation och situationsmedvetenhet, säker kommunikation på slagfältet och bättre förutseende när det gäller försvarsförmågan. Initiativ såsom IRIS², Galileos offentligt reglerade tjänst och den planerade EU-tjänsten för jordobservation för statlig användning kommer tillsammans med det växande antalet nya rymdaktörer i EU att leda till ytterligare integrering av rymdbaserade lösningar i försvarsförmågan och samtidigt minska beroenden och risker i samband med dessa. Även **säkra och resilienta konnektivitetslösningar**, bland annat för kvant- och AI-baserade försvarssystem, där Europa har en stark konkurrensfördel, är en viktig stödresurs för försvaret.

Cyberområdet utgör den femte operativa domänen ⁽¹⁴⁾ och är en central del av europeisk och nationell försvarsstrategi. Kapacitet inom cybersäkerhet och cyberförsvar har av naturliga skäl dubbla användningsområden och är redan av avgörande betydelse för den militära styrkan på slagfältet, men den är också central för skyddet av kritisk infrastruktur såsom kommunikationsnätverk (mark- eller rymdbaserade), energiinfrastruktur och transport- och finanssektorerna. Cyberområdet är en nyckelkomponent i all hybridkrigföring som syftar till att skapa splittring och destabilisera Europa. Såsom anges i vitboken ⁽¹⁵⁾ är utveckling och utbyggnad av defensiva och offensiva cyberförmågor av yttersta vikt.

Under de senaste åren har **Europeiska försvarsfonden** finansierat utvecklingen av ett stort antal olika försvarstekniker och försvarsprodukter som har lett till innovativa lösningar inom AI, hypersoniska vapensystem, molnteknik, nya avancerade material, rymdbaserad teknik och kvantbaserad teknik. Europeiska försvarsfonden avsätter **4–8 % av sin årliga budget** till disruptiv teknik.

För att ytterligare främja utvecklingen och stärka den tekniska suveräniteten kommer **kommissionen** att ytterligare **förenkla och snabba på** Europeiska försvarsfondens ansöknings- och utvärderingsförfaranden för forsknings- och utvecklingsbidrag till disruptiv teknik ⁽¹⁶⁾. Kommissionen kommer även att stärka sin **teknikbevakningskapacitet** på försvarsområdet genom det egna gemensamma forskningscentrumet (JRC) ⁽¹⁷⁾ och i nära samarbete med EDA och medlemsstaterna, för att förbättra informationen och kunskaperna om ny försvarsteknik inom hela EU, och även med EU:s försvarsindustri. Kommissionen kommer

¹¹ Gemensamma forskningscentrumet: EU Science Hub.

¹² I **Quantum Europe-strategin** betonas också kvantteknikens betydelse för försvaret och framhålls dess dubbla användningsområden och transformativa potential. EU har redan vidtagit åtgärder för att säkerställa att utvecklingen inom kvanttekniken är både tillgänglig och i linje med europeiska prioriteringar inom försvar och säkerhet.

¹³ I *EU:s rymdstrategi för säkerhet och försvar*, som antogs den 10 mars 2023, betonas rymdens växande strategiska betydelse som omtvistat och konkurrensutsatt område, och efterlyses ett **förbättrat skydd av europeiska rymdtillgångar** och utveckling av teknik med dubbla användningsområden för att stödja uppdrag på försvarsområdet.

¹⁴ Vid sidan om land, hav, luft och rymd.

¹⁵ [Vitbok om europeisk försvarsberedskap 2030 - Försvarsindustri och rymden.](#)

¹⁶ [Omnibusförslag om försvarsberedskap - Försvarsindustri och rymden.](#)

¹⁷ Inom ramen för det mandat som ges i det program som finansierar det.

också att sträva efter att säkerställa största möjliga stöd från EU:s försvarsinstrument till förmågeutveckling inom förmågekoalitionerna.

Framväxten av nya aktörer driver på förändringar av industriella metoder och operativa tillvägagångssätt genom ökad flexibilitet och reaktionsförmåga

Framväxten av aktörer inom det nya försvaret, såsom innovativa små och medelstora företag, små midcap-bolag och uppstartsföretag, förändrar hur försvarsförmågor utvecklas, produceras och införs. Genom att komplettera etablerade industriaktörer driver dessa företag på flexibla utvecklingsprocesser, snabbare iterationscykler och nya metoder för att leverera förmågor, vilket hjälper Europas försvarssektor att reagera snabbare på förändrade operativa behov.

Flera initiativ har lanserats på nationell nivå, EU-nivå och Natonivå för att stödja nya aktörer i det försvarsindustriella ekosystemet, deras integrering i försvarsleveranskedjorna och deras samarbete med etablerade aktörer.

Programmet för europeisk försvarsindustri (Edip) ⁽¹⁸⁾ syftar till att stärka Europas försvarsindustriella bas, inklusive framväxten av innovativa små och medelstora företag, och till att stärka dess konkurrenskraft och resiliens, bland annat genom industriella förstärkningsåtgärder.

EU:s system för försvarsinnovation (Eudis) ⁽¹⁹⁾ är det första EU-initiativet för att ge riktat stöd till nya aktörer inom sektorn. Eudis lanserades 2022 och stärker och påskyndar en ny generation av försvarsföretag i hela Europa. Fram till 2027 kommer Eudis att avsätta upp till 1,5 miljarder euro för att främja banbrytande teknik och stärka kontakterna mellan nya innovatörer och etablerade industriaktörer genom regelbundna försvars-hackaton, ett accelerationsprogram för försvarsföretag, kontaktskapande, riktade ansökningsomgångar för forskning och utveckling samt tillgång till eget kapitalfinansiering. Vidare fungerar den knutpunkt för försvarsinnovation (Hedi) som lanserades av EDA 2022 som en plattform för att främja ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och EU-aktörer i frågor om försvarsinnovation. Natos Diana-program ⁽²⁰⁾, Natos innovationsfond ⁽²¹⁾ och den nyligen lanserade handlingsplanen för snabbt införande ⁽²²⁾ syftar också till att påskynda införandet av ny försvarsteknik och stödja nya försvarsaktörer ⁽²³⁾.

För att utnyttja den transformativa potentialen hos aktörer inom det nya försvaret i syfte att stödja EU:s försvarsberedskap **bör kommissionen tillhandahålla betydande stöd till innovativa små och medelstora företag som en del av Europeiska konkurrenskraftsfondens försvarsrelaterade verksamhet** och införa åtgärder som underlättar deras tillgång till försvarsleveranskedjorna.

¹⁸ [EDIP | Programmet för europeisk försvarsindustri](#).

¹⁹ Det lanserades och finansieras inom ramen för Europeiska försvarsfonden.

²⁰ [DIANA | Home](#) – Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic, stöder uppstartsföretag och forskare som utvecklar teknik med dubbla användningsområden för försvar och säkerhet.

²¹ [The Nato Innovation Fund | NIF](#) – En riskkapitalfond på 1 miljard euro som investerar i nystartade företag som arbetar med ny disruptiv teknik med försvars- och säkerhetstillämpningar.

²² Handlingsplanen för snabbt införande syftar till att avsevärt påskynda alliansens införande av nya tekniska produkter till i allmänhet högst 24 månader.

²³ Natos innovationsfond är en multinationell riskkapitalfond på 1 miljard euro som 24 allierade länder står bakom och som investerar i uppstartsföretag inom försvar och deep tech.

3. GÖRA EU TILL EN MOTOR FÖR DET NYA FÖRSVARET

För att omvandla EU:s försvarsindustri genom att tillvarata lärdomarna från Ukrainas erfarenheter och för att utnyttja potentialen hos både disruptiv teknik och aktörer inom det nya försvaret måste en rad strukturella utmaningar hanteras.

3.1. Stödja försvarsföretag under hela investeringsprocessen

Den nya generationen europeiska försvarsaktörer drar till sig ett växande intresse från privata investerare.

EU:s roll bör gå utöver att stödja försvarsföretag inom det nya försvaret i ett tidigt skede. Dessa innovatörer utgör en central pelare för EU:s strategiskt oberoende och bör därför i Europa kunna hitta de investeringar de behöver för att växa och konkurrera globalt. Utan sådana möjligheter finns risken att de vänder sig till utländska investerare, vilket skulle undergräva EU:s säkerhets- och försvarsintressen.

Att säkerställa finansiering för försvarsföretag i Europa i både ett tidigt och sent skede är en brådskande prioritering. EU har redan flera enhörningsföretag inom försvarssektorn, men det ökande antalet nya försvarsföretag kräver större investeringsinsatser och tillgång till kapital. EU bör mobilisera hela sitt finansiella ekosystem, inklusive private equity, riskkapital, pensionsfonder, investeringsfonder och kapitalförvaltare, för att stödja försvarsinnovation från ett tidigt skede till storskalig produktion i enlighet med behoven för att uppnå försvarsberedskap till 2030.

Kommissionen har vidtagit viktiga åtgärder för att förbättra tillgången till finansiering för försvarsföretag, däribland små midcap-bolag, uppstarts företag, expanderande företag och små och medelstora företag. En central roll för dessa insatser spelar **egetkapitalinstrument på försvarsområdet**, en holdingfond som samfinansieras av kommissionen och Europeiska investeringsfonden och som förväntas kanalisera över 500 miljoner euro i eget kapital till försvarsföretag i EU senast 2026 ⁽²⁴⁾. **Europeiska investeringsbanken (EIB)** ökar sitt stöd till försvarsföretag, bland annat genom ett särskilt anslag för att underlätta tillgången till **lån** för små och medelstora företag i försvarsindustrins leveranskedjor.

De förändringar som föreslås i omnibuspaketet om försvarsberedskap kommer också att göra det möjligt för InvestEU att öka sitt finansiella stöd till försvarssektorn. Kommissionen arbetar också med att skapa **starkare synergier mellan försvarsinriktade och civilt inriktade finansieringsprogram** på EU-nivå. Horisont Europa och **Europeiska innovationsrådet (EIC)** spelar en viktig roll för att stödja företag i utvecklingen av disruptiva innovationer såsom kvantteknik, bioteknik, robotteknik och AI. Från och med 2026 kommer EIC:s Accelerator att kunna stödja projekt med dubbla användningsområden medan programmet STEP Scale Up kommer att stödja innovation inom kritisk försvarsteknik. Kommissionens förslag till nästa ramprogram för Horisont Europa (2028–2034) syftar till att bygga vidare på dessa insatser för att ytterligare stärka Europas integrerade innovationsekosystem. Genom halvtidsöversynen av

²⁴ Egetkapitalinstrument på försvarsområdet, som lanserades i januari 2024, omfattar finansiering på 175 miljoner euro som samfinansieras av Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsfonden (EIF) inom ramen för InvestEU.

sammanhållningspolitiken ges också medlemsstaterna möjlighet att frivilligt använda sammanhållningsmedel för att stödja industrikapacitet och teknik med dubbla användningsområden.

Bristen på tillväxtkapital är dock fortfarande ett problem för utvecklingen av europeisk försvarsinnovation. Detta återspeglar ett bredare strukturellt problem på de europeiska kapitalmarknaderna men är särskilt bekymmersamt när det gäller försvarsområdet med tanke på dess strategiska karaktär och konsekvenserna för Europas säkerhet.

Föreslagen åtgärd

Tillsammans med EIB/EIF kommer kommissionen att **stödja lanseringen av en holdingfond på upp till 1 miljard euro** för att tillhandahålla **tillväxtkapital till försvarsrelaterade innovativa små och medelstora företag och expanderande företag** och konsolidera försvarsleveranskedjor, med stöd av privata fonder (riskkapitalfonder, private equity-fonder, privata kreditfonder, infrastrukturfonder), senast första kvartalet 2026.

3.2. Påskynda marknadsintroduktionen radikalt för försvarsprodukter, försvarsteknik och försvarssystem

Testning och validering är viktiga steg på vägen mot kommersialisering av försvarssystem och försvarsteknik. Forsknings- och teknikinfrastruktur tillhandahåller den kapacitet som krävs för att påskynda denna process så att disruptiv teknik snabbare kan uppnå operativ beredskap. Trots det är innovationscykeln på försvarsområdet, från idé till förmåga, fortfarande mycket långsam och tungrodd och räcker inte till för den försvarsberedskap som Europa behöver uppnå till 2030. Europa behöver en **grundläggande förändring för att snabbt kunna omvandla idéer till banbrytande lösningar för försvarsmakten.**

Tillverkningskapacitet är också avgörande för att föra ut försvarsteknik på marknaden. Den är dock dyr och kräver stora initiala investeringar. Företag inom det nya försvaret är ofta tveksamma till att avsätta sådana resurser utan tydliga affärsutsikter, vilket ökar marknadsledtiden och undergräver deras konkurrensfördelar. Dessa företag skulle gynnas av smidiga och flexibla tillverkningsmetoder, såsom tillverkning som en tjänst, bland annat genom en tillfällig omställning av tillverkningskapacitet inom icke-försvarsindustri. I praktiken skulle större företag från vilken sektor som helst kunna ställa sin tillverkningskapacitet och sina säkra anläggningar till förfogande för EU:s försvarsindustri och därmed tillhandahålla skalbara och säkra resurser som är redo att användas. Utvecklingen av tillverkningskapacitet kräver också säker tillgång till en resilient, hållbar och konkurrenskraftig försörjning av produkter, material och teknik i senare led. Försvarsindustrins förmåga att skala upp sin verksamhet är också nära kopplad till en trygg, cirkulär och resilient försörjning av kritiska råmaterial ⁽²⁵⁾.

Operationell testning av teknik i en relevant miljö är avgörande för försvarsföretag. Tillgången till testinfrastruktur är dock ofta begränsad. Kapacitetsbegränsningar och

²⁵ Detta kommer att underlättas genom genomförandet av förordningen om kritiska råmaterial och den kommande rättsakten om avancerade material. Initiativet REsourceEU kommer också att bidra till detta och tidigarelägga vissa av resultaten av förordningen om kritiska råmaterial, såsom centrumet för kritiska råvaror, samt säkerställa att strategiska projekt inom EU och runt om i världen snabbt omsätts i operativ verklighet.

bristande gränsöverskridande rörlighet inom EU skapar betydande hinder för nya aktörer, särskilt små och medelstora företag, uppstartsföretag, expanderande företag och små midcap-bolag. Detta förlänger tiden till marknadsintroduktion av försvarsteknik avsevärt. Försvarsmarknaden i EU är dessutom mycket fragmenterad, med olika system för certifiering och validering av teknik i de olika medlemsstaterna. Processerna för utvärdering och införande är redan långdragna och betungande, och fragmenterade certifieringsförfaranden fördröjer ytterligare införandet av innovativa försvarslösningar. Begränsad tillgång till delade data för försvarsändamål begränsar också utvecklingen av avancerade mjukvarubaserade förmågor, såsom avancerade AI-lösningar på försvarsområdet.

Med de senaste lagstiftningsförslagen har kommissionen vidtagit viktiga åtgärder för att ytterligare stärka integreringen av små och medelstora företag, små midcap-bolag, uppstartsföretag och expanderande företag i större försvarsprojekt genom införande av mer flexibla och tillgängliga finansieringsmekanismer i Europeiska försvarsfonden ⁽²⁶⁾. Detta innebär användning av kaskadfinansiering i forsknings- och utvecklingsprojekt, kortare löptider för projekt och förenklade ansöknings- och utvärderingsförfaranden som är anpassade till disruptiv teknik och små och medelstora företag. Ett mer innovationsvänligt regelverk och investeringsklimat, i enlighet med den kommande europeiska rättsakten om innovation, kommer också att bidra till att innovationer snabbare når marknaden och möjliggöra smidigare upphandlingsförfaranden. Kommissionen kommer att komplettera dessa insatser genom att föreslå nya åtgärder som skulle kunna korta marknadsledtiden för nya aktörer och kompensera för en del av de risker de möter i finansieringssvackan före fullskalig kommersialisering ⁽²⁷⁾.

Föreslagna åtgärder

Kommissionen kommer att göra följande:

Föreslå ett **pilotinstrument för flexibel och snabb försvarsinnovation (AGILE)** som bygger på snabbhet, reaktionsförmåga och större risktagande. Det kommer att omfatta förslag till en rad aktiviteter, däribland tävlingar, med en tidsfrist på högst 6–12 månader för att nå resultat. Pilotinstrumentet kommer att göra det möjligt att testa och finjustera riktade åtgärder för att på ett bättre sätt underlätta innovativa företags inträde på försvarsmarknaden och införandet av banbrytande lösningar för försvarsmakten. Det kommer att påskynda marknadsintroduktionen. Det bör också driva på utvecklingen av innovativa lösningar, med avancerad teknik och avancerade produkter till låga kostnader, till stöd för europeiska flaggskeppsinitiativ för beredskap. Pilotinstrumentet bör undersöka nya sätt att samarbeta med nya aktörer i försvarssektorn och göra det möjligt att dra lärdomar inför nästa fleråriga budgetram. Kommissionen kommer att lägga fram ett förslag under första kvartalet 2026.

Underlätta tillgången till EU-infrastruktur, såsom JRC:s anläggningar och AI-fabriker/AI-gigafabriker, pilotlinjer för chip, anläggningar och infrastruktur för kvantteknik samt medlemsstaternas statligt ägda miljöer för operationell testning, inklusive regulatoriska

²⁶ [European Commission proposes Regulation to incentivise defence-related investments in the EU budget \(svensk version saknas\)](#)- Försvarsindustri och rymden; Omnibusförslag om försvarsberedskap - Försvarsindustri och rymden.

²⁷ Europeiska uppstartsföretag stöter ofta på två finansieringssvackor. Den första inträffar när företagen inte lyckas omsätta innovationer i säljbara produkter, medan den andra – som är särskilt utmanande i Europa – inträffar när företagen har svårt att expandera. [EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag](#).

sandlådor, för aktörer inom det nya försvaret, i syfte att underlätta snabb validering och utveckling av försvarsteknik och påskyndad och gränsöverskridande tillgång. Detta kommer att komplettera **EU:s nätverk av provningsanläggningar** och bygga på EDA:s befintliga test- och utvärderingsstöd (inleds under 2026).

Stödja **reaktionssnabb och flexibel tillverkningskapacitet** genom att föreslå ett **initiativ om tillverkning som en tjänst och säkerhet som en tjänst**. Dessa metoder skulle göra det möjligt för försvarsföretag (särskilt små och medelstora företag) att utnyttja befintlig industri- och säkerhetskapacitet, minska de initiala investeringsbehoven och påskynda utökad produktion. Denna modell skulle möjliggöra snabbare införande av innovativa lösningar, hjälpa företag att på ett effektivt sätt anpassa produktionen och stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basens resiliens och reaktionsförmåga (andra kvartalet 2026).

Stärka och utnyttja potentialen i den 28:e rättsliga ordningens koncept för att stödja försvarsföretag när det gäller att övervinna hinder för etablering, tillgång till finansiering, expansion och verksamhet på den inre marknaden, med utgångspunkt i det pågående arbetet inom detta område. Kommissionen kommer att **föreslå system för ömsesidigt erkännande** för att harmonisera certifiering och validering av försvarsteknik i hela EU. Kommissionen kommer att i nära samarbete med Hedi (EDA) ta fram politisk vägledning och bästa praxis för medlemsstaterna för att **främja konsekventa rättsliga ramar i syfte att påskynda operationella tester och experiment** och stödja en snabb utveckling och ett snabbt införande av ny teknik (före utgången av 2026).

I enlighet med strategin för en dataunion föreslå inrättandet av en tillförlitlig, säker och interoperabel datamiljö genom skapandet av ett **europeiskt dataområde för försvarsområdet** (senast 2028), i nära samarbete med industrin, medlemsstaterna och EDA, för att underlätta utvecklingen av banbrytande försvarsförmågor, såsom AI-modeller, digitala tvillingar och prediktivt underhåll ⁽²⁸⁾. Kommissionen kommer att inleda en reflektionsprocess tillsammans med medlemsstaterna och industrin.

3.3. Förbättra tillgången till nya försvarsförmågor

Tillgång till avtal, antingen med myndigheter eller privata företag, **är den högsta drömmen för varje uppstarts företag**. Det skapar betydande positiva sidoeffekter som hjälper företag att locka nya investerare och kunder. EU-initiativ från senare tid, såsom **Säkerhetsaktion för Europa (Safe)** och **Edip**, ökar avsevärt finansieringen för försvaret och främjar gemensam upphandling bland medlemsstaterna. Trots det stöter små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag fortfarande på hinder när det gäller att få tillgång till försvarskontrakt och dra full nytta av den kraftiga ökningen av försvarsinvesteringar.

För det första ställs de flesta nya aktörer ofta inför en kunskaps- och informationsbrist när de försöker ta sig in på försvarsmarknaden. Många av dem har inte någon direkt tillgång till slutanvändarna, såsom försvarsmakten, huvudentreprenörer eller systemintegratörer. De

²⁸ Det europeiska dataområdet för försvarsområdet skulle kunna bygga på den genomförbarhetsstudie som utförts av EDA om användningsfall för ett EU-dataområde för försvarsområdet och som kommer att offentliggöras i slutet av 2025.

saknar ofta grundläggande information, till exempel om operativa behov, som skulle göra det möjligt för dem att på ett effektivt sätt anpassa sina lösningar så att de uppfyller kraven för medlemsstaternas försvarsförmåga.

För det andra är upphandlingsförfaranden på försvarsområdet fortfarande långdragna och komplexa, särskilt för nya aktörer. De har utformats i fredstid och för stora systemintegratörer. Upphandlingsförfaranden på försvarsområdet är också mycket ofta fragmenterade längs nationella barriärer. Att uppnå en verklig inre marknad på försvarsområdet i EU är avgörande för att skapa en miljö där uppstarts företag, små och medelstora företag och små midcap-bolag kan utvecklas, blomstra och i slutändan stanna kvar i Europa. Nya aktörer saknar de specialiserade kunskaper, de resurser och den erfarenhet som större etablerade aktörer har för att effektivt hantera upphandlingskrav, vilket ofta leder till ojämlika konkurrensvillkor. Detta begränsar också deras möjlighet att skala upp sina lösningar till stora delar av EU.

För att i grunden lösa dessa utmaningar måste EU gå från att se upphandlingar som en transaktionsprocess för att **köpa produkter** till att betrakta dem som ett strategiskt agerande för att **investera i industrikapacitet och resiliens**. Offentlig upphandling, som står för cirka 15 % av EU:s BNP ⁽²⁹⁾, är den mest kraftfulla, underutnyttjade drivkraften för att skapa den resilienta, innovativa och skalbara industriella bas som krävs för att EU ska uppnå försvarsberedskap till 2030. Denna strategiska omställning kräver inte bara snabbare processer, utan en helt ny definition av ”värde” i försvarsupphandlingar, där man inte bara ser till de lägsta kostnaderna utan även prioriterar långsiktig industriell styrka, teknisk suveränitet och utveckling av arbetskraften.

Slutligen finns det ett tydligt **glapp mellan forsknings- och utvecklingsinsatser på försvarsområdet**, däribland många samarbetsprojekt som stöds av Europeiska försvarsfonden, och upphandlingsförfarandena. En starkt koppling mellan forskning och utveckling på försvarsområdet och upphandling, särskilt när det gäller projekt som stöds av Europeiska försvarsfonden, skulle innebära en stor möjlighet att påskynda införandet av dessa lovande tekniker och stärka EU:s försvarsberedskap.

Kommissionen har lanserat flera initiativ för att förbättra tillgången till avtal för försvarsindustrin, särskilt små och medelstora företag, små midcap-bolag, uppstarts företag och expanderande företag, såsom Eudis kontaktskapande tjänster och företagsaccelerator. På nationell nivå har särskilda innovationsenheter eller innovationsnav inrättats inom försvarsministerierna för att fungera som mellanhänder mellan försvarsmakten och ekosystemet för det nya försvaret ⁽³⁰⁾.

Föreslagna åtgärder

²⁹ [Kommissionens register över handlingar – SWD\(2025\) 332](#).

³⁰ Vissa länder har till exempel inrättat särskilda innovationsenheter eller innovationsnav inom sina försvarsministerier som fokuserar på prototyputveckling baserad på framväxande teknik och smidigare upphandlingsförfaranden. Dessa initiativ stöds genom omfattande öronmärkta budgetar och upphandlingsstrategier där en betydande andel av resurserna avsätts för ny teknik såsom AI, kvantdatorteknik och autonoma system. Exempel på detta är Förenade staternas *Defense Innovation Unit*, som inrättades 2015, initiativ på senare tid i Förenade kungariket och liknande strukturer som inrättats i EU-medlemsstater såsom Grekland, Frankrike och Tyskland, som alla syftar till att påskynda integreringen av banbrytande teknik i försvarsförmågan och stärka kopplingen till det bredare innovationsekosystemet.

Kommissionen kommer att göra följande:

Lansera **Eudis teknikallianser** för att inrätta ett nätverk av uppstartsföretag/expanderande företag i försvarssektorn och slutanvändare (försvarsmakter) inom prioriterade förmågeområden, i enlighet med investeringsprioriteringarna för Safe. Allianserna kommer att öka transparensen när det gäller försvarsmakternas behov och underlätta närmare samarbete mellan innovativa företag (även från Ukraina) och slutanvändare för att möjliggöra direkt återkoppling. Detta kommer att hjälpa företagen att bättre tillgodose medlemsstaternas behov, med ett inledande fokus på europeiska flaggskeppsinitiativ för beredskap (pilotlansering senast fjärde kvartalet 2025).

Skapa en **marknadsplats för EU-stödd teknik och EU-stödda produkter** som skulle underlätta påskyndad upphandling för projekt och företag som stöds av Europeiska försvarsfonden (med särskild inriktning på små och medelstora företag, små midcap-bolag, uppstartsföretag och expanderande företag) och ge medlemsstaterna möjlighet att upphandla direkt från dessa företag. Detta kommer att stärka snabbare upphandlingsförfaranden och öka synligheten för och utnyttjandet av EU-stödda projekt och innovativa försvarstekniklösningar (senast fjärde kvartalet 2026).

Utnyttja sin roll som potentiell kund till nya företag inom teknik med dubbla användningsområden, inledningsvis med inriktning på företag inom rymdsektorn (senast fjärde kvartalet 2026), till exempel genom att köpa tjänster eller produkter såsom geodata från kommersiella leverantörer. Detta kommer att sända en stark signal till marknaden som visar på efterfrågan på innovationsförmåga, samtidigt som det stimulerar till ytterligare avtal och därmed påskyndar dessa företags tillväxt i EU.

Uppmuntra medlemsstaterna att anslå minst **10 % av sin budget för upphandling av försvarsmateriel till ny disruptiv teknik**. För att uppnå detta kommer kommissionen att i nära samarbete med EDA ge medlemsstaterna riktad rådgivningsstöd i syfte att förbättra upphandlingen av disruptiv teknik och innovativa försvarslösningar (t.ex. via EDA:s nätverk av experter på anskaffning av försvarsmateriel och Hedi) (senast andra kvartalet 2026).

Stödja omvandlingen av försvarsupphandling genom att se över direktiv 2009/81/EG om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Översynen kommer att omfatta åtgärder för att förenkla medlemsstaternas investeringar i försvar genom snabbare, effektivare och mer transparenta upphandlingsförfaranden. I översynen bör det föreslås åtgärder för mer användarvänlig och snabbare upphandling när det gäller innovativa små och medelstora företag, påskyndad upphandling av lågkostnadsprodukter, snabb introduktion av innovativa disruptiva tekniker och produkter samt snabb anpassning av försvarsförmågan. Tonvikt kommer att läggas på samarbete med uppstartsföretag, expanderande företag och små och medelstora företag inom försvarssektorn för att säkerställa att deras perspektiv och intressen representeras på lämpligt sätt.

3.4. Generera kompetens och talanger på försvarsområdet

Försvarsindustrin är en blomstrande sektor som för närvarande har en oöverträffad tillväxt och genomgår en genomgripande omvandling. Försvarssektorn står inför arbetskrafts- och

kompetensbrist och en kritisk utmaning när det gäller talanger, som hotar den operativa förmågan och därför påverkar EU:s säkerhet. I detta sammanhang är kompetensbrist en viktig flaskhals. Både etablerade försvarsföretag och nya aktörer konkurrerar om att locka till sig och behålla talanger, samtidigt som försvarssektorn möter konkurrens från andra sektorer.

På utbudssidan har sektorn svårt att attrahera och behålla arbetskraft med den avancerade kompetens som krävs för att utveckla disruptiv teknik på försvarsområdet, bland annat artificiell intelligens, kvantdatorteknik och autonoma system, samt för produktion och underhåll. Konkurrensen om kvalificerad arbetskraft är hård. Högkvalitativa arbetstillfällen med konkurrenskraftiga löner och goda arbetsvillkor samt stöd till arbetstagare genom pågående omställningar kommer att stärka utbudssidan.

Krav på säkerhetsgodkännande, inklusive medborgarskapskrav, begränsar rörligheten inom EU och tillgången till globala talanger. Kvinnor är också underrepresenterade i arbetskraften. Kommissionen kommer att stödja aktörer som deltar i **det storskaliga kompetenspartnerskapet för rymd- och försvarsindustrin** inom kompetenspakten så att de kan fortsätta sitt arbete med kompetensprognoser, program för kompetenshöjning och omskolning samt talangengagemang, i syfte att hjälpa medlemsstaterna och aktörer inom industrin med **kompetenshöjning** av cirka 12 % av den befintliga arbetskraften inom rymd- och försvarsindustrin varje år och med **omskolning** av 600 000 personer till försvarsindustrin fram till 2030.

På efterfrågesidan förekommer brister inom försvarsmakten och upphandlingsorgan, som kräver tillräcklig expertis för att effektivt specificera, anskaffa och integrera komplexa och innovativa försvarssystem samt för innovativ och snabb upphandling. Utan denna kompetens riskerar tekniska framsteg att inte kunna utnyttjas fullt ut. För att åtgärda detta planerar EDA att erbjuda riktade utbildningsprogram som syftar till att bygga upp nödvändig expertis inom försvarsmakten och upphandlingsorgan.

Föreslagna åtgärder

Kommissionen kommer att göra följande:

Inom ramen för kompetensunionen inrätta ett **pilotprojekt för kompetensgaranti** som kommer att hjälpa arbetstagare som riskerar arbetslöshet eller som befinner sig i en övergång från arbete inom fordonssektorn och tillhörande leveranskedjor att övergå till arbeten inom strategiska och växande sektorer såsom försvarssektorn (från och med fjärde kvartalet 2025).

Inrätta en sektorsspecifik **talangplattform för EU:s försvarsindustri** för att stödja praktikplatser i små och medelstora företag, små midcap-bolag, uppstartsföretag och expanderande företag inom teknik med dubbla användningsområden och försvarssektorn, genom kuponger, i syfte att ytterligare synliggöra anställningsmöjligheterna för unga yrkesverksamma inom försvarssektorn och öka tillgången till talanger i hela Europa för små och medelstora företag, små midcap-bolag, uppstartsföretag och expanderande företag inom försvarssektorn ⁽³¹⁾ (senast fjärde kvartalet 2026).

³¹ Med stöd från befintliga EU-instrument, däribland ESF.

Utnyttja **EU:s befintliga onlineakademier** (såsom EUSPA:s rymdakademi och akademier för digital kompetens) för att främja försvarsrelaterad kompetens i enlighet med EU-industrins behov och strategiska prioriteringar (från och med andra kvartalet 2026). På denna grundval undersöka möjligheten att inrätta en fristående **EU-akademi för kompetens inom försvarsindustrin** (från och med 2028)³².

4. SLUTSATS – VIKTEN AV ETT NYTT FÖRSVARSIKONOMISKT EKOSYSTEM

Den europeiska försvarsindustrin är en strategisk resurs för att uppnå målen i färdplanen för försvarsberedskap. Den behöver dock genomgå en **genomgripande omvandlingsprocess** och **förändra sin inställning från fredstid till försvarsberedskap**.

Ukraina har lyckats införa ett **toppmodernt försvarsindustriellt ekosystem**. Den ukrainska försvarsindustrin pressas till kontinuerlig innovation, inte bara för att utveckla nya eller komplexa system, utan också för att utveckla lågkostnadslösningar och stärka det militära försprånget i befintliga försvarsförmågor. Ukraina har omvandlat sin försvarsindustri och skapat förutsättningar för att banbrytande lösningar snabbt ska kunna levereras till landets väpnade styrkor och för att nya aktörer i försvarssektorn ska kunna spela en central roll i detta arbete, tillsammans med etablerade aktörer.

Europa måste lära av Ukraina. Utveckling och införande av disruptiva innovationer bör inte längre vara en strategi som kunde vara trevlig att ha. Den måste bli avgörande för att driva på den flexibilitet, snabbhet och omfattning som Europa behöver inom försvarsindustrin. EU:s medlemsstater spelar en unik och avgörande roll i att förändra signalerna om vilka förmågor som efterfrågas och vägleda industrin mot större innovation, konkurrenskraft, resiliens och beredskap. Kommissionen är fast besluten att tillhandahålla det stöd som krävs för att stimulera och påskynda denna omvandling.

Aktörer inom det nya försvaret kan påskynda denna utveckling tack vare sin inriktning på disruptiva lösningar, nya metoder och risktagande. Det är av yttersta vikt att skapa förutsättningar för att de snabbt ska växa fram och för deras samarbete med etablerade aktörer. Europa behöver ett **förändrat försvarsindustriellt ekosystem som samlar ledande etablerade aktörer inom industrin, aktörer inom det nya försvaret och den bredare tekniksektorn**. Detta förändrade ekosystem bör fullt ut kunna frigöra sin industriella styrka och innovationskraft och leverera försvarsförmåga med en oöverträffad hastighet, omfattning och effektivitet.

I färdplanen för omvandling av försvarsindustrin föreslås tydliga steg för att uppnå detta mål. Den är därför en viktig framgångsfaktor för Europas försvarsberedskap 2030, bland annat när det gäller att stödja flaggskeppsinitiativ på försvarsområdet. Kommissionen kommer omedelbart att inleda de föreslagna åtgärder som beskrivs i denna färdplan för att påbörja omvandlingen av Europas försvarsindustriella ekosystem och skala upp dem från och med 2028. För att övervaka genomförandet av färdplanen, främja utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och stimulera en snabb utveckling av åtgärder på nationell nivå kommer

³² Med beaktande av den pågående översynen av EU-akademierna för kompetens.

kommissionen att anordna en årlig strategisk dialog om omvandlingen av försvarsindustrin som sammanför medlemsstaterna, försvarsindustrin och EDA.